

นักอ่านที่ดี

สัมพันธ อมาภยกุล

แปลจากเรื่องของ จอน เฮลโค่น

ประธานกรรมการสภานะนำการอ่านหนังสือ

นักอ่านที่ดีจะกลายเป็นนักชอหนังสือดีไปในไม่ช้าเร็ว ยิ่งเร็วยิ่งดี ทว่าจริงเรา
อ่านหนังสือดีมากกว่าที่เราอยู่ในห้องสมุดของเราบ่อยนัก แม้เราจะไม่สามารถชอ
หาอ่านได้ทั้งหมดก็ตาม แต่เรายังรู้ดีกว่าหนังสือที่ขอยืมมาจากห้องสมุดไม่น่าชื่นชมยินดี
ในเวลาอ่านหรือมีประโยชน์เท่ากับอ่านหนังสือที่เป็นของเราเสียเลย

หนังสือที่อ่านคุณค่าดูเหมือนจะเป็นหนังสือที่อ่านมากกว่าครึ่งหนึ่ง การอ่านแต่
ครั้ง อุดมการณ์บางอย่างหรือถ้อยคำบางคำสะกิดให้เราปรารถนาที่จะอ่านซ้ำอีก นักอ่าน
บางคนใช้ขีดเส้นใต้ในหน้าที่เขาอ่านไว้ แต่สำหรับข้าพเจ้าเห็นว่า หน้าใดที่ข้าพเจ้าขีดเส้นใต้
ไว้นั้นไม่ได้กระตุ้นความรู้ตึกใหม่ ๆ เช่นกับที่ไม่ได้ทำเครื่องหมายไว้เลย ถ้าข้าพเจ้าอ่านมา
ถึงตอนที่ทำเครื่องหมายไว้ ข้าพเจ้าจำความคิดนึกและความรู้สึกเดิมซึ่งเกิดขึ้นแต่แรกได้
โดยพลัน ความคิดเก่าเกิดขึ้นมาอีกโดยมิได้เพิ่มอะไรใหม่ขึ้นอีกเลย แต่หน้าหนังสือเปล่าๆ
นั้นแหละที่ให้อะไรใหม่ ๆ แก่ข้าพเจ้าเสมอ

นิตยชาฟเจ้าชอบทำกรรมของชาฟเจ้าเองเมื่อชาฟเจ้าอ่านหนังสือ ชาฟเจ้าบันทึก
 และถ้อยคำหนึ่งหรือสองคำ เพื่อที่จะช่วยความคิดหรือความจำที่ชาฟเจ้าจะได้ประโยชน์
 การอ่านครั้งที่ตามชาฟเจ้ามักจะเพิ่มตำราภายนอกเป็นต้นหรือตามเท่า นี่เป็นการ

ปฏิบัติของข้าพเจ้าแทนการขีดเส้นใต้ หนังสือจำนวนมากในห้องสมุดข้าพเจ้าได้ทำดรรชนีไว้มาก ข้าพเจ้าอาจหาหน้าในหนังสือที่ต้องการได้โดยเร็ว เพราะข้าพเจ้ามักจะพลิกหาอยู่เป็นนิจ

การอ่านหนังสือโดยใช้วิธีนี้รวบรวมเข้าหลาย ๆ ปี ก็ได้ประโยชน์คิดต่อกันไปเรื่อย เราคงทำเช่นนี้ในการอ่านหนังสือที่เป็นของเราเอง ถ้านักอ่านมีเงินมากพอเขาอาจซื้อหนังสือเล่มใหม่ ๆ ด้วยราคาแพง ๆ ได้เรื่อยไปจะเลือกชนิดกระดาษที่ดีและเย็บปกตามที่เขาชอบใจได้ ข้าพเจ้าไม่นิยมการฟุ่มเฟือยเช่นนั้น และข้าพเจ้ารู้จักอ่านที่บูชาหนังสือเป็นชีวิตจิตใจต้องถามคนที่สามารถทำเช่นนี้ได้ หนังสือที่ข้าพเจ้าชอบมีดรรชนีสำคัญอยู่สองชนิด คือหนังสือแบบฉบับ (Classics) ที่สามารถจะมีได้โดยพิมพ์หน้าอย่างจุใจ และเป็นฉบับที่พิมพ์ไว้วางใจได้ เช่นของ Everyman's Library หรือในฉบับที่คล้าย ๆ กันนี้ เหมาะที่จะถืออ่านและไม่เปลืองเนื้อที่หน้ากระดาษมาก ข้าพเจ้าอ้างของ Everyman's Library ก็จริง แต่ก็ได้คิดอยู่ในใจถึงฉบับอื่นที่มีราคาพอสมควรและได้กระทัดรัดอยู่เหมือนกัน

เมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้วมา ประชาชนอเมริกัน ผู้นิยมการซื้อหนังสือได้รับความสะดวกและการประหยัดอย่างใหม่ คือหนังสือ ๒๕ เซนต์ที่มีอยู่อย่างมากมายและสามารถหาซื้อได้ตามร้านขายหนังสือ ร้านขายยา และร้านอื่น ๆ ทั่วไป คือ Bantam Books Signet Books และ Pocket Books รวมกันแล้วมีเรื่องต่าง ๆ หดยวียเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอักษรศาสตร์อันไว้วางใจได้ (โดยไม่นับหนังสือเกี่ยวกับการชาดกรรมดึกดำบรรพ์ และหนังสือเรขมยเดว ๆ ที่มีอยู่บ้างเหมือนกัน) เพราะว่าเงินที่ท่านงดจ่ายไปในการดูภาพยนตร์ ๑ รอบ จากเหล้า ๑ เป๊ก หรือบุหรี่ ๑ ของ ท่านก็อาจซื้อหนังสือดีได้ ๑ เล่ม ทำให้เบิกบานอารมณ์ไปได้หลายชั่วโมง ช่างได้กำไรจากช่วยให้ความรู้กว้างขวางและกระตุ้นเตือนความคิดอีกด้วย

โดยที่ข้าพเจ้าอายุมากขึ้น ๆ และจำนวนหนังสือบนหิ้งก็ทวีมากขึ้นตามไปด้วย ข้าพเจ้าจึงพอออกพอใจหนังสือฉบับที่ไม่ต้องกินเนื้อที่มาก เมื่อข้าพเจ้าเริ่มอ่านหนังสือเมื่อหลายปีมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าภูมิใจในการสะสมของข้าพเจ้าซึ่งมีเพียง ๒-๓ ร้อยเล่มนั้นยังนึกตระหนี่ได้พินิจ ข้าพเจ้าเก็บไว้ในห้องสมุดของข้าพเจ้าเอง บัดนี้ ข้าพเจ้าต้องเอาหนังสือยัดเข้าไว้ในห้อง ๆ หนึ่ง ข้าพเจ้าต้องคอยคัดหนังสือเอาออกอยู่เรื่อย ๆ เพื่อไม่ให้หนังสือเกินพินิจ ความจริงห้องสมุดเช่นนั้นเหมาะสำหรับนักศึกษาศาสตร์หรือนักเขียน แต่ใหญ่โตเกินไปสำหรับบางท่าน แต่ข้าพเจ้าขอแนะนำท่านที่รักหนังสือว่าท่านควรคัดหนังสือในห้องสมุดของท่านอย่างน้อยต้องมีคอกวัง เอาเฉพาะเล่มที่ท่านเห็นว่าไม่น่าจะอ่าน (เอา) ออกไปเสียบ้าง

เมื่อทราบว่าการคัดหนังสือออกทั้งยังจะต้องทำต่อไปอีกแล้ว ท่านก็ควรเรียนรู้ถึงการจ่ายเงินของท่านในวิธีที่จะให้ประโยชน์แก่ท่านมากที่สุดด้วย บางที่ท่านจะไม่ได้สังเกตว่า นักเขียนหรือนักศึกษาผู้มั่งคั่งในการเก็บรวบรวมหนังสือของเขาคนเดียวจะรับซื้อหนังสืออ่านแล้วในเมื่อหนังสือนั้นอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยอยู่เหมือนกัน

ท่านอาจเริ่มคลังห้องสมุดอย่างดีของท่านเองด้วยเงินเพียงไม่กี่สิบบาท โดยซื้อหนังสือ ๆ ที่เป็นฉบับราคาถูก หรือฉบับที่กว่านั้นแต่เป็นหนังสือใช้แล้วก็ได้ เดือนหนึ่งซื้อสักหนึ่งเล่มเป็นอย่างน้อย แต่จงอย่าซื้อหนังสือที่ท่านจะเอามาเก็บไว้โดยไม่อ่านทันทีที่เป็นอันขาด เพราะการที่ซื้อหนังสือไว้ดั่งระมาเก็บไว้นั้น นอกจากจะไม่ได้รับประโยชน์แล้ว ยังเป็นเครื่องประดับที่เหลวอีกด้วย.